

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

BROJ 1

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE

HRVATSKE

(Čakovec, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin,
Varaždinske Toplice)

UREDNIČKI ODBOR

Stjepan Hajduk (odgovorni urednik), Dragutin Feletar
(urednik i grafička oprema), Željko Tomičić, Branko Šimek

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a svake godine
izdavač je drugi muzej.

Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo — oni se šalju na
adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica,

Trg Leandera Brozovića 1

NAKLADNIK OVOG BROJA

Muzej grada Koprivnice, Koprivnica, Trg Leandera Brozovića 1

ZA NAKLADNIKA

Fraňjo Horvatić

TISAK

»Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1978.

već pripremljene dopisnice s adresom muzeja kojima mogu javiti o nekom novom nalazu. Fotografirali su neke kuće, dvorišta sa gospodarskim gradama, dijelove arhitekture, ambijent i krajolik. Poslije razgovora sa seljacima uputili su se na vrh brijega na kojem se nalazi kasnogotička crkvice Sv. Vuka, jednobrodna građevina s tornjem iznad ulaza. Snimljena je vanjska fasada s ukrasima, crkveno dvorište i pil ispred crkvenog dvorišta. U napuštenoj kući pokraj crkve pronašli smo lijep pečnjak četvrtasta oblika s reljefnim ukrasom, jedini još preostao od velike kućne peći. U zaseoku Segari, na povratku, razgovarali su sa seljacima i raspitivali se o položaju »Turskog groba«, grobnog humka iz prethistorije. Seljaci su pokazali gomilu kamenja ispod koje bi se trebao nalaziti uništeni grobni humak. Saznali su podatke o još sačuvanim predmetima etnološke građe. Zatim su posjetili dvorac Klenovnik ranobaroknu građevinu nekad vlasništvo obitelji Drašković. Fotografirali su pročelje građevine, unutarnje dvorište, reljefnu ploču s grbom i ulazna vrata. Odlazeći iz samog mjesta pogledali su i fotografirali kip Sv. Ivana Nepomuka na mostu preko potoka koji protiče mjestom.

Josip VIDOVIĆ, Muzej Međimurja Čakovec

IZLOŽBA ARHEOLOŠKIH NALAZA KOD GORIČANA

U Čakovcu u malom izložbenom salonu Muzeja Međimurja održana je izložba sustavnog istraživanja predhistorijskih humaka (tumulusa) istraženih 1974. i 1975. godine.

Ovim istraživanjem rukovodio je Arheološki muzej u Zagrebu uz sudjelovanje Muzeja Međimurja iz Čakovca zahvaljujući financijskim sredstvima dodijeljenim od strane Republičkog savjeta za znanstveni rad, te SIZ-a za kulturu općine Čakovec. Rukovodioci iskapanja bili su dr Ksenija Vinski — Gasparini, viši suradnik Muzeja u Zagrebu, te direktor Muzeja Međimurja, Željko Tomičić, kustos arheologije. Prilikom iskapanja uz radnike sudjelovali su i studenti Filozofskog fakulteta — Odsjek arheologije, koji su kasnije također pomagali kod rekonstrukcije posuda koje su nađene u fragmentima. Izložba je održana od 15. lipnja do 15. srpnja 1977. godine. Sama izložba održana je uz pomoć radnog kolektiva »Čateks«, a kritika se o njoj izrazila vrlo povoljno.

Predhistorijski tumuli na području Međimurja otkriveni su već mnogo ranije prilikom uobičajenih obilazaka terena od strane suradnika Arheološkog muzeja u Zagrebu, da bi se njihovom istraživanju pristupilo tek godine 1974. i 1975. kada je njihov broj već

poprilično smanjen, pogotovo na livadi za zajedničku ispašu (gmajna) — koja je poslije pretvorena u poljoprivredno dobro, a zemlja sa »kapa« tumula dozvoljena da se od nadležnih organa odvozi za zavažanje dvorišta novo sagrađenih kuća. Također tumuli na parcelama livada privatnika doživjele su istu sudbinu zbog lakšeg obrađivanja takvih parcela. Ipak u rano proljeće, kada je zemlja izorana tumuli su lako uočeni zbog supstrukcije tla samih tumula, te se očituju kao pravilni krugovi žute boje, dok je oko njih zemlja crnica. Ovim načinom promatranja lako ih je izbrojiti. Na površini nalaze se fragmenti keramike, te bi njihovo daljnje istraživanje bilo otežano iako ne i beskorisno. No, već i ranije istraženi tumuli (četiri tumula) pokazuju izraziti karakter pljačkanja u ranije doba (nešto kasnije poslije samog ukopa), dok je artefakt bronce bilo vrlo tražen, a vjerojatno u ovim nizinskim krajevima teško nabavljiv. Ipak ostali su tragovi fragmenata bronce, te sitni predmeti koji nisu zaokupljali pažnju pljačkaša u tri tumula, te u četvrtom kompletni predmeti od željeza (sjekira, nožić, te željezni pektoral) vjerojatno metala koji još u to vrijeme ne zaokuplja pažnju, a u svom je početnom razdoblju. Ovi tumuli pripadaju skupini tumula Martijanec, u srednjoj Podravini, te skupinama Statzendorf — Gemeinlebarn u Donjoj Austriji, poblize (tumuli Klein, Glein, Wies i Wildon). Prema dataciji dr. Ksenije Ksenije Vinski — Gasparini, ovi predmeti datiraju se u razdoblje od 7. st. p. n. e. do 4. st. p. n. e. to jest do pojave Lateina na ovom području.

Prilikom redovnog obilaska područja, od osoblja Muzeja Međimurja u Čakovcu, ustanovljeno je uz niz predhistorijskih naselja i nekoliko naselja novih, sa etnikumom pokapanja u tumulima, a ova se uglavnom protežu uz rijeke (Muru i Dravu), ili pak još češće uz pritoke spomenutih rijeka, male potoke vrlo pogodne za nastambe, kao što je to i slučaj kod Goričana, gdje se predhistorijsko naselje nalazi u neposrednoj blizini potoka Bereka. Predmeti sa ove izložbe vraćaju se u Zagreb na daljnju naučnu obradu, te se uskoro očekuje njihovo detaljno objavljivanje, kao i detaljnije istraživanje tumula u Goričanu i ostalim mjestima na području Međimurja, da bi se dobila sveukupna slika etnika nastanjenog u ovom kraju u kasnom Halstattu i ranom Lateinu.